

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Սատրագամ հաղթելէր, պազը մէ- վատը միւսիմէնն արդ ու իֆատէ- սի զըմնընտա, տիւնքի կիւն սաաթի- քի պուշուգտա, մապէյնը հիւմանուն ճանիպի արիսինէ ազիմէթ իթմիշէր տիր:

—Թէրանէյի ամիրէնէ պազը խու- աուսաթըն արդ ու իֆատէսի զըմնըն- տա, կէշէն ճուստ իրթէսի կիւնիւ, ըրզա բաշա հազրէթէրի, մապէյնը հիւմանուն կիթմիշ տիր:

—Կէշէն բազը կիւնիւ, պարոն Հիրը Պապը արիսինէ կիտիպ Չաթը հազ- րէթի Սատրագամի իլէ ուզունճա պիր միւստէթ կէօրիւտիւկիւ, վէ պու միւ- լազաթտա, հիւքիւմէթի սէնիսէ իլէ տէմիր եօլ շիրքէթի պէյնիստէ վու- գուս կէլտիկի սէյլէնիլէն միւպաեւ- նէթին իթթիֆազը արա իլէ թէսվի- եէքէզիր օլտուղու, վէ տէրտէսթի թէսվիլէ օլան մէվատը սայիրէնն տախի միւզաքէրէ իտիլէնէյի, Պէյ օղու զտղէթալարընտա կէօրիւմիւշ տիր:

—Շիրքէթի խայրիսէ իթթիսազընըն խիթամը միւստէթինէ պէշ սէնէ գալ- մըշ իքէն, պու քէրրէ շուրայի տէվլէթ գարտը իլէ օն սէնէ տաշա իլալէ օ- լունմուշ տուր:

—Տիւնքի կիւն, սատթ պէշ ալթը րատտէլէրինտէ, Գարաքէօյտէ թըրամ- վայ ար պալարընտան պիրտի, պիր էրմէնի համալ չըլնամըշ տըր:

—Պահրը սէֆիտտէն Պասրա քէօր- ֆէդինէ գատար ինչա օլունճադ տէ- միր եօլուն միւսէնտիլէրինտէն Մ. Շօթ, պու տէֆա, Հալէպտէ գուրուն իլէ վուրուտուղունտ տայիր, Տէրսա- ստէթ Աւմանեա սէֆարէթ խանէսինէ պիր թէլէկրաֆ չէքիմիշ տիր:

—Մուհարրէմին Չիւնճի բտղար կի- ճէսի, Հալէպ տախիլինտէ խասէ գա- զաքընտա չէտիտ պիր հարէքէթի արդ վուգուի իլէ, պիր խանէնն եքգըմըշ օլտուղու, իքէրաթ զաղէթասընտա կէօրիւմիւշ տիր:

—Կէշէն հաթթա վէֆաթ իտէն Գա- մնտօնըն, իքի միլեօն լիբտտան միւ- թէճալուգ նազտ պըրադտըղը, վէ եալընը, միւթասարըթ օլտուղու էմ- լաքըն, սէնէյի 40 պին լիբա իրատը օլտուղու իշիտիմիշ տիր: Միւթէվէ- ֆայի մէրգուս, պաղը մէքթէպլէրէ խայլի շէյ վասիէթ իթմիշ տիրօլար:

—Մէլանիքտէն իւսքիւքէ տողու ինչա օլունմադտա օլան տէմիր եօլու- նուն, Բէօքիլիւ գաապասընա գա- տար օլան մահէլի, կէշէտէ խիթամ պուլունջ վէ օլունան էմր մուճիպինճէ Բէօքիլիւնէ, րէսմէն քիւչատ օլուն. մուշ օլտուղու, վէ խաթթըն Բէօքիլի- լիւտէն իւսքիւքէ գատար տախի ա- մէլիեաթը թիւրապիսէսի խիթամ պուլուպ, շիւտի քէօքիլէրին իքմա- լընա սայ օլունմադտա իտուիլի, վէ իւշ այա գատար հէմ քէօքիլէր իքմայ, վէ հէմէն, տէմր վուգ օլունճաղը մահէլի հալտարիսինտէն տիր:

—Իզմիտտէն, Էնգարէնէ գատար եարըմադտա օլան եօլտա, եէվիլիէ տէօրթ պին ամէլէ չալըշմադտա տըր: Թարիլին 8 քիլոմէթրօլուգ եէրի զա- յէթ տիւղ օլտուղունտան, եաղընտա պիթէնէք տիր: Անտէն էօթէսինտէ պազը թընէլէր իգիլիգա իթմէքտէ տիր:

—Կէշէն ճուստ իրթէսի կիւնիւ, խասքէօյտէ Բարմազ գարու գըղ մէք թէպի շալիւտէլէրինտէն պաղըլար:

ԷՄՆԻՑԷԹ ՍԱՆՏԸՂԸ

Վէ եւտր քէլէնի Բարմազ գարու գըղ մէք թէպի շալիւտէլէրինտէն պաղըլար:

Սահիպի իմզա, կէշէն նոյեմբեր սյըն 24 թարիլիլ իլանը տէքեամընճա, քէնտի պիր շօգ միւլթէրիլէրին խօշունտ իթմէք իշին, կէրէք օլունմուլ վէ կէրէք տիւլէլէ էն- նէպիէն խիթիլարաթթ թահվիլաթթ վէ իգրամիլիլ սէհիմէր ճէլպ խիլպ, պու կիւն- տէն մաղապասընտա սաթմաղտա օլտուղունտ րիսայիլու էհալիլ իլան խալը:

Պիր առամ, մէքըլըր մաղապանա, թագսիտ պէ թագսիտ պիրէր ճիւզի մըղտար ազճէ թէպիլ իլիտիլինտէ, ալ վազըթ գարֆընտա, հիւքիւմէթ թահվիլաթթնա, վէ իգրամիլիլ խիթիլարաթթ սէհիմէրինէ վէ սայլը պիլիթէրէ սահիլ օլուր. իմզալանան, իլէ թագսիտ վիրտիլինտէ, շու քեարը օլուր, եանի:

- 1 — Պիր սէհիմէ սահիլ օլուր:
2 — Իգրամիլիլ սէհիմէրին րիւանդ օլուն չէքիլուլթտէ, գուրասընա տախիլ օլուր:
3 — Սէհիմին ֆայիլիլէրինի արմանա հազըլ օլուր:
4 — Քեար լայը հէր նէ օլուն, սէհիմ սահիլիլին օլուր:

Սէհիմ սահիլի, սէհիմին սաթմազ իսթէտիլինտէ, սահիլի իմզա, անը սաթ- մանը իւզլիլինտէ պըր. պիլաքս, թագսիտիլիլ պիրտէն վիրմէք իսթէտիլինտէ, ֆայիլ- լէրի քէնտիլինտէ իգրամ օլունարաթ, սալը անա սէհիմ վիրլիլ:

Իլ պու մաղապա, տողուրուգ իլ զլիլին միւլէսէս օլուն, իմզալանմազ իսթէլէն- լէրէ իւլ, պէլիլը մէնքաթ կէսթիլուլիլինտէն, էհալիլ թարաֆընտան էյի գապու- լիէնթ պուլաճաթ տէյի մէմուլ խալը:

Թարալիլ մալիւմաթ արմազ իսթէլէնիլինտէն, սահիլի իմզալան միւրասմաթ իլ- Սարաֆի մաղապաթը Հ. ԿԱԼԱՅԷԼՏ ՎԷ ԳՈՒՄ.

ՍՈՆ ՀԱՎԱՍՏԻՒԼԷՐ

Table with columns for various categories like 'ԳՅՕՂԵՄ', 'ԻԹԱԼԵՍ', 'ՍԱՄԱՆԵՍ', 'ՍՈՆ ՀԱՎԱՍՏԻՒԼԷՐ', 'ՍՈՆ ՀԱՎԱՍՏԻՒԼԷՐ', 'ՍՈՆ ՀԱՎԱՍՏԻՒԼԷՐ'.

ՍՐՐ ՍԱՄՈՒԷԼ ՊԱՔԷՐ

Լոնտրա 18 ապրիլ
Իսկէնտէրիէտէքի ինկիլիզ գօնսօ- լուսու, մարտըն Յինէն պէրու, սըր Սամուէլ Պաքէր հազըլընտա, Մըրըր հիւքիւմէթինէ, էյի վէ եա ֆէնա պիր խապէր կէլմէմիշ օլտուղունտ, պա թէ- լէկրաֆ օրտ կըրանվիլէ պիլտիրմիշ տիր:

ԲՈՒՍԻԱ ՎԷ ԻՐԱՆ
Սէն Բէթըրպուրկ 18 ապրիլ
Պու քէրրէ թիւրքմէնիլէր իլէ վու- գու պուլան ուֆազ գալիլալար միւս- սիպէթի իլէ, իրան հուտուտունըն պտարմըշ օլունարաթ տայիր, Բուսիա իլէ իրան հիւքիւմէթի պէյնիստէ պիր թագըմ նօթալար ալընը պիրլիլիլ տիր: Բուսիա հիւքիւմէթի, իլէրուտէ իրան հուտուտունու պամանաճաղը- նը վատ պուլունտու:

ՍԱՐԱՑԻՑԷ

Table with columns for 'Բարիս 22 ապրիլ', 'Էսհամը ումուսի', 'Բուսիլի տէմիր եօլ սէհիմէրի', 'Իթալեա ֆոնտուսու', 'Ֆրանսուզ ֆոնտուսու'.

Table with columns for 'Լոնտրա 22 ապրիլ', 'Էսհամը ումուսի', 'Էսհամը իսթիլարալը', 'Էսհամը իսթիլարալը', 'Էսհամը իսթիլարալը'.

Վիլէնա էքսքօղիսօլընա տայլը հալատիս եազմազ իւզրէ, վիլէնանեա իքի եիւզ նէֆէրտէն զիւտտէ զաղէ- թա մուխպիրէրի կիտէնէյի, վիլէնա- տան եաղըմըշ տըր:

—Բարիստէ պուլունտն իսրանեա թէպաաքընտան պիրի վէֆաթ իթթի- յի հալտէ, միւթէվէֆանըն թէրէքէ- սի, օրտտա պուլունտն իսրանեա գօն- սօլարընըն եանընտա գալըր վէ գօնսօ- լուսը միւմայիլէյի, թէրէքէյի մէզպու- րէյի, սէֆայի խաթթըլէ եէյիպ զիմ- մէթինէ կէլէրիլ իմիշ իսէ տէ, հէր նաքըլա, պու քէրրէ օլունան թահ- գըթթթա, միւմայիլէյի 14 պին լիբա գատար զիմմէթի թէպէյիլէն իլիլմիշ օլտուղունտան, իսրանեա էլ- չիսինն էմր իլէ ալղ ու կիրիֆթ օ- լունուպ, մուհաքէմէ օլունմազ իւզրէ, իսրանեա իրաթ օլունմուշ տուր: Միւմայիլէյի գօնսօլարըն մէսարիֆ վէ տէպտէպէսի, խաթթը մաաչտան րէք շօգ օլտուղու ճիլէթիլէ, հէր քէս թէ- սաճիւպ իտեր իմիշ:

—Ինիլուն նամ Ֆրանսըղ զաղէթա- սընտա օգունտուղունա կէօրէ, մա- րէշալ Պազէն, պաղը վատ թահվըն- աա օլարաթ, սալը վիրիլէնէք իմիշ:

—Հինտիլմանտա թապ օլունտն թայմա զաղէթասընտա, «Շըմօլ րիւզ- կեարընըն թահիլիլ իլէ Հինտիլման- տա իսթիլալ տէլաճէթիլէրի» սէրլէլիս- սը իլէ աթիլէքի ֆըգրա օգունմուշ տուր:

—Պու քէրրէ, Հիլտէրտապատա, իմաքիլպէն իւշ հիւզ քիչիտէն իպա- րէթ պիր ճէմիլէթիլ խաֆիլէ թէլըիլ օլունմուշ, վէ վալիլինն խանէսինի պա- մըշար: Մուսիլարէն, լիլուր մէ- րիւնտիլիլ թագալիլտէ, հիւքիւմէթ գօնաղըն տախի պասաթաթ, պիր թէ- լուշու տողըլալ, հիւքիւմէթ իտարէ- սինի էլլէրինէ ալտըքտան սօնրա, ի-

ճապ իտէն մուսուլմանէն իրիւր օլուն- մաղ տիտէրէք, էհայիտի իղիպ իշին, օ թորափարա տէօրթ նէֆէր Բուսիա ճասուսու կէօնտէրիմիշ, վէ պունլար էհայիտի էզհանընը թախթիշ իտիպ, պիր իքի կիւնէ գաւար, թաստվուր- արընը մէվգըրի իճրաեէ գոյմագ է- մէլինտէ օլունու վէ սէրկէրտէլէրին- տէն պիրի, էեալէթի մէգըրէ մէճ, լիտի ումուսիսիտէ ազա օլունայ, զա- թէն տախի սէրվէթ սահիպի պունուն- տուղու ճիհէթլէ, էհայիտի քէնտիտէ պէնտ իթտիկի, հէր նասըլա խաղէր ալընըպ, տէր հալ, մէրգուճուն խա- նէսի պասըլըշ վէ քէնտիտի թուլու- լարագ, իխթիլաէ տալիւ իւզէրինտէ պաղը էվրագ պունունմաւըլա, ին- ճեթար մէճալի գաւամըշ, վէ թաստվ- վուրաթընը թէճամիլիէ պէհան իթտի- յի ճիհէթլէ, էօթէքի տէօրթ նէֆէր ճասուսարտա էլէ կէլիլիլէրէք, գաթ- լէ պէտէլ, միւէպպէտէն նէֆի օլուն- մուշ, վէ պունուն իւզէրինէ, էօթէքի- լէրէ գօրգու կէլէրէք, թաստիմ իթ- տիլէրի հիւճուճտան վաղ կէլիլիլէր տիր:

Բուսիա Հինտիսթաննա օլան թա- ստվուրաթընտա բէք տճէլէ իթտի- պիղէ գաւըրաւ, մուվաֆիթագ օլամա- եաճագ:

—Ալընիւ նասիտայ զագէթաթը, ինկիլիզլէրին պաղը զարիպ հալէրինի շէօյլէ թարիթ իլէմիշ տիր:

Լոնտրատան պէօյիւք տրը գօլանը կիպի տալիմա պիր մէտա չըգար: Սօ- գագտա կէօրիւլէն ասէմիէր, խանէ- լէրինտէն, էլէննէ էլին չըգամալըլար տրը, ինկիլիլ, սէֆիսթթա տախի, սալիւր իլէրի կիպի տիգ գաթթըճո սիւ- լուգ իլէր: մէսէտ: պիր գաղիսօտա մասալարըն էօնիւտէ օթուրուրար, էօնլէրինտէ պունունն իլէրիլէրինէ պաղըպ, պաղագ պիր շէյէ ասըլ գու- լաղ ասմաղար: իքի տէֆա իքի տէօրթ իթտիլի նասըլ մալիւմ իտէ, պունլարըն տա իլի, իլիլիլ օլունու: էօյլէ մա- լիւմ տիւր: կէօլէրինի պաղագ պիր թարաֆա շէվիլմէլէր, էալարընտա օթուրան պիր աստալ իլէ լաղըրթ իթ- սէլէր պիլէ, անըն էիւգիւնիւ կէօր- մէլէր, չիւնքի: կէօրմէք իլին, պիր աղ անըն թարաֆընա տէօնմէլի: ին- կիլիլէրին քեաֆէտի հէր պիրպիրի- նէ պէնդէր, շէհրէլէրի պէնդէմէգսէ պիլէ, ախէագարը պիր տիր:

—Իթալի զագէթաթը, զու տրալըղ իթտիւտա իթալտիլի հալա իլին ի- գամէլէ իթմէքսէ պունունն Բուսիա իմէրաթօրիչասընա տալիւր պաղը հա- վաճտիս էաղըշ տրը: շէօյլէ քի, միւ- շարիլէ, ճահ, իմէրաթօր Ալէքսանդր ի- լէ տոի բօսթա վտաթթաթըլա մու- խապէրէ իթմէլիպ Բէթըրպուրիլ իլէ իմէրաթօրիչասըն իգամէլէ իթտիլի Սօլէթիէ գասապտը պէյիլինտէ, 18 նէիէր գատար մէմուրը մախուս տալիմա կիտիպ կէլմէքտէ, վէ իմէրա- թօր իլէ իմէրաթօրիչասըն մէքթուպ- արընը նազլ իլիլմէքսէ տիրէր, Հէր կիւն, իմէրաթօրիչա մէքթուպ էաղ- մագտա օլունունտան, տէր հալ, պիր մէմուրը մախուս էօրա չըլըպ, Բէ- թըրպուրիպ աղիլմէլ իտէր, վէ մէք- թուպու, պիղըթի իմէրաթօրուն էէ- տիլէ թէպիմ իլիլէր, վէ քէզալէք, օ- րտան տախի, իմէրաթօրուն մէք- թուպունու համլի օլան մէմուրը մախ- սուս, մէլըլիւր գասապաւա վիլու- տիլտէ, մէքթուպու պիղըթի իմէր- թօրիչասեա վիլիւր իմիշ: Ֆագաթի, միւշարիլէ, ճահըն մայթիլիտէ պունու-

նան քիմսէլէր, էա բօսթա վէ էա- խօտ Բուսի: սէֆարէթխանէսի մարի- ֆէթի իլէ մէքթուպ կէօնտէրիպ ալ- մագտա իմիլիլէր:

—Թալմանը իվաթէթիլնէ նէգարէն, սասըղ իսրանեա գըրալը Ամէտէ, ի- թալաւտա օրտու ֆէրիգի օլունու, վէ իթալաւանը չըմալ թարաֆարընտա պունունն պիր ֆըրգալի աքէրիլէ, միւշարիլէ, ճահն գօմանտասընա վիլիլ- միշ տիր:

—Պրանսատա իքի սէնէտէն 'պէրու թաթիլ օլունան ալթուն զարպիտանէ- սի, էաղընտա քիւչատ օլունարագ իլ- լէտէճէլի, Պիէն Բիւպիլէր զագէթաթը էաղըրէր:

—Չաթէն տաալի վէքեալէթի իլէ մէլըուլ իքէն, մուսիլարէն ճէրման- էա իմէրաթօրու ալէճիլիտէ օլարագ պիր թագըմ միսսիպէթալի քէլամ- լարը հալի, կէլէնլէրտէ պիր ըիսալէ թէլէլիլիլէր, թապ ու նէլը իտէն Հէր- տօլըրթ նամ քիմէսէն, բօլիս թա- րաֆընտան տէրտէսթ օլունուպ, իս- թիլիլագ օլունունուգտա, էզհանը ու- մուլիլիլէր թախտիլիտէր պիր թագըմ մէվտա նէլը իլէ, իլիլիլար պտիս օլ- մասը իհթիմալիտէն պաղագ, իմէր- թաթօր հոգընտա տախի գուլան- տըղը քէլամըն ճիւլիլիլի պիէսա օլ- տուղունտան, ճէղա գանունամէսի ահքեամըննա, օն պէլ ալ միտալէթ- լէ գալէպէնտ օլմասընա գարալ վիլիլ- միշ տիր:

—Պէրիլինտէ թապ օլունուն Տալ- քէլմուրթ նամ Ալմաննա ըիսալէ, Պը- լանսըղ զագէթաթը հոգընտա ա- թիլիտէր պէնտի նէլը իթմիշ տիր:

Մէմալիքի սալիլիտէ Պրանսըղա- ըն թէլգիլիլէրի տիւղէլմէք շէօյլէ տուրուն, տահա պէրպատ օլունու տուր: Պրանսըղարըն պու սուլի շէօ- լիլիլ, քէնտիլէրինն հալ վէ սէօլիլ- լինէ մէպիլ օլմաեպ, զագէթաթը- նըն գուլանտըղարը լիսանտան նէլէթ իթմիշ տիր:

Պրանսըղ զագէթաթը, պաղը միւ- թէպէր զագէթաթը միւսթէնտա օլա- րագ, մէմէքթիլէրինէ չօգ մագարաթ վիլիլիլէր: Օն սէնէտէն պէրու, Պը- լանսա հէր նէ պէլա կէօրտիլ իտէ, զագէթաթը համլ օլունապիլիլիլ Ղա- ղէթաճըլար, վէ հէլէ ալօգաթիլար, վաթանլարընն խարապէր իլին, էլ պիր- լիլիլ իլէ չալըշասար, պունունն զիտա- տէ գարալ վիլիլիլէր իտի:

1870 մուհարէպէսի, պունլարըն զալ- ըթիլ իլէ վիճուտ պունուպ, տէվամ իթտի, վէ նիհաւէթ գօմիլն չըգտը: Պրանսըղ զագէթաթը, Ալման- էա իլէ Պրանսա պէյիլինտէ տասլէթի թահրիգ իտէրէր: Պու աստալէթ, Պը- լանսըղարտա տահա զիտաճէր գարալը իտէ տէ, Ալմանլարընտա թէլասիլիլիլ մուճիպ օլունու: Իլէր թարաֆէյն պէյիլինտէ էէնիտէն պիր մուհարէպէ տահա օլուր իտէ, պունուն մէսու իլէ- թի Պրանսըղ զագէթաթընա օլիտ օ- լաճագ տրը:

Պրանսատա իգամէլէր իթմիշ օլան ղէ- վաթ, օրտա բէք չօգ էրպալը ի- էապաթ տախի պունունտու զունու թաս- տիլ իտէրէր, նէ չարէ քի, Պրանսըղ զագէթաթը, միլլէթիլիլիլի պաղագ պիր բէնքան կէօթիլիլիլիլ օլունու: Հէլէ պիր գալ սէնէտէն վէ իտուսի իլէ հիւքիլմէթի իմէրաթօրիլիլիլիլ ղէվա- ընտան պէրու, Բարիս զագէթաթըն- տա հիլ էսիլիլիլիլ ճալիլ տէլիլ տիր, Պիկարօնուն ֆէվգէլտէ ըաղպէթ պունուպ, էքսէրիա վուգու պունուն

տիւլէլու, վէ էալստ պիր ճիւնէթ հա- վատիլիլիլիլ ճիւլիլիլիլիլիլ էվլէլ վիլի- տիլիլիլիլ տիր:

Բարիսիլիլիլ քէնտիլիլիլ պիր շէհէ ի- նանմաղար իտէ տէ, զագէթաթա օ- գունուգարը հիւքեալէրի նազլ իթ- մէլի սէվիլիլէր, վէ հիլ ալ ու էսաթը օլմաեա արաճիլիլիլիլ պիլէ, չարուճագ էաեթըր:

Մահգա, զագէթաթըն հիլ պիր թէ- էսիլիլ էօգ տրը: Ճիւլիլիլիլիլ թա- րաֆաթը օլան պիր զագէթա, պիր աստէմի մէտհ իտէր իտէ, գըրալըղ թարաֆաթարըն տէր հալ օ աւէմի ֆապա պաշարար: Մէսէլա Ռաբէլ զագէթաթը, Մ. կամպէթթանըն պէ- լաղէթ. նի մէտհ իթտէ, կագէթ տր Պրանս, Մ. կամպէթթա, լաֆագան տրը տէհէրէք էէվապ վիլիլիլ, վէ պու սուրթիլէ նէ մէտհիլն վէ նէ տէ ղէմ- մին էհէմիլիլիլիլ գալմագ:

—Իսրանտա տա մու Գարուս թա- րաֆաթարըն իլէ, հիւքիլմէթ ասքէ- ըր իլէ յիլիլիլ, շէտիտէն մուհարէպէ վուգու պունուպտա օլունու: վէ ա- կաֆիլիլիլ ապիլիլիլիլ էիլիլիլ, Արի- ֆօլիլիլ նամ պիր տաղ իւզէրինտէ, 900 գատար գըրալըղ թարաֆաթարըն իլէ 500 նէֆէր ասաքիլիլիլ ճիւլիլիլիլիլ պէյիլինտէ պիր գալմագ վուգու պու- լուպ, ասաքիլիլիլ ճիւլիլիլիլիլիլ, ի- րուն նամ մահէլիլ զապիլ իթտիլիլ, վէ շէհրիլէր, տուն Գարուս թարաֆաթա- ղընը գօլալապիլար իլին, հիւքիլմէթ թարաֆընտան, շէհրիլէր էհալիլիլիլիլ, 50 պիլիլ թիլիլիլիլ օլունուճաղը, էվրօպա զագէթաթընտա կէօրիլ- միշ տիր:

—Ինկիլիլիլիլ իլէ Բօրթուքէզ տէվլէթիլիլիլ պէյիլինտէ, Աֆրիգատա մուլմասարըղ օլունուգարը մէվլէքթի- լէր հոգընտա, պիր միւնաղագ զու- հուր իթմիշ վէ թարաֆէյն, Մ. Թիէ- ըր հաթիմ ինկիլիլիլիլ իթտիլիլիլ ճի- հէթլէ, միւշարիլիլիլ տախի, հաթիմ իլամընը վիլիլիլիլիլ իլէ, մէսէլէլի թէտըրգ իտիպ, պիր բաթթօր Վի- ըրիլիլիլիլ իլին, պու քէրէ պիր գօմի- սիլիլ մախուս թէլէլիլ իթմիշ:

—Թաթարիլիլիլիլ շարք ճիւլիլիլիլիլ տէ վագը Գալիսթ ճիւլիլիլիլ թարաֆէյն- տան Հինտիլիլիլիլ թարիլիլիլ իլէ Տէր- սաւտէթէ պիր էլիլ կէօնտէրիլիլիլ վէ սէֆիլիլիլ միւլիլիլիլիլիլ, կէլէնտէ, Տէլ- հիլ շէհրիլիլիլ միւլիլիլիլիլ իթմիշ օլ- տուղու, Հինտիլիլիլիլ զագէթաթըն- տա օգունմուշ տուր:

—Կէլէնտէ ինկիլիլիլիլ պալմագ իւզէրինտէ քիւլիլիլիլիլիլ սալիլիլիլ քօլի- յա շէլիլիլիլ օլունունու էաղըշ ի- տիլիլ: Թասվիլիլիլ մէլըլիլիլիլ սիւ- ըն սալիլիլիլիլիլիլ պու քէրէ, ի- քիսի տախի, Ամէրիգատա իսրանեա- նըն մալի օլան Բուպա ճէլիլիլիլիլիլիլ վագը Հալմանա շէհրիլիլիլիլ իլէ կի- ըրիլիլիլ օլունունու վէ մէրգուլարըն, ինկիլիլիլիլիլ հիւքիլմէթիլիլիլ թէպիլիլիլիլ տալիլ, Մատրիտան Գուպա մէմու- ըրիլիլ մահէլիլիլիլիլ էսր վիլիլիլիլիլիլիլ:

—Հինտիլիլիլիլ զագէթաթը, Հինտի- լիլիլիլիլիլ ինկիլիլիլիլիլ հիւքիլմէթիլիլիլիլ սէնէլիլ հաղըրէ պիւտօնիլիլիլիլ նէլը իլ- լէմիշ տիր: Մէսարիլիլիլիլ էէլիլիլիլ, 18 միլիլիլ 551 պիլիլ ինկիլիլիլ լիւրաթ օլունու, վարիտաթտան 1 334 պիլիլ լիւրա ֆիլ- լա մէսարիլիլիլ պունունագտա իմիլ:

—Գանտահար մուլիլիլիլիլ, Հինտի- լիլիլիլիլիլ իսրան զագէթաթընա շէօյլէ պիր մէքթուպ կէօնտէրիլիլիլ տիր: Բէնչապ վալիլիլիլիլ Գանտահար վիլիլիլիլիլիլ շամլի Աֆրիգատիլիլիլիլ հա-

քիլիլիլիլ թահրիլիլիլիլ մախուս կէլիլիլիլ: Պունուն իւզէրինտէ Աֆրիգատ հաթիլիլիլիլ, միւշարիլիլիլիլ սէպէպի վիլիլիլիլիլիլ սօրմագ իլին նամէլի մախուս կէօն- տէրտի:

Լիթրաֆիտա նէ գատար տաթըր վտր իտէ, քեաֆէթիլիլիլիլ իւլ յոյա գատար Բապիլ շէհրիլիլիլ թէճէմիլիլ իթմէլէ- ըրինտէ տալիլ Աֆրիգատ հաթիլիլ թարաֆէյն- տան էվամիլիլ մախուս կէօն օլունու:

Պու կիւնլէրտէ, Թիւրքիսթան թա- րաֆարընտան կէլէլէ: Թիւճճարըն ըրիլիլիլիլիլիլ նէգարէն, Եօրքէլիլիլիլ գա- պիլիլիլիլիլիլ պիր թագըմ քէտան, Ա- զամէսիլիլիլ (Թիւրքիսթանտա տրը) հուտուտունու թէճալուղէ, էհայիտէն ըսաթ կէլիլիլիլիլիլիլ էսր վէ պիր խալ- լի հարվանաթ վէ էլիլա զասպ իտիպ, ալտէթ իթմիլիլիլիլ տիր: Բուսար պուն- լարը իսպարէր ալըննա, գապիլիլիլիլ մէգ- քիլիլիլիլիլիլ հիւճուճ իլին, տէօրթ թօր իլէ իքի պին ասքէր կէօնտէրիլիլ- լէր իւլ սասթտան զիտաճէ մուհարէ- պէ օլունուպ, պու էսմատէ թարաֆէյն- տան քիլիլիլ մէճրուհ իլէ պիր գալ էիլիլ թէլէթաթ վուգու պունունու տուր:

—1871 սէնէսի նիհաւէթիլիլիլ տէլիլիլ ինկիլիլիլիլիլիլ օլան չըմէնտըքէր գունմանեալարընըն, գագատիտէ օ- լանլարա վիլիլիլիլիլ թագիլիլիլիլիլ մրգ- տարը, 2 միլիլիլ 348:368 աւէտ ինկիլ- իլիլ լիւրաթտան իպարիլիլ օլունու, Թալմատա կէօրիլիլիլիլիլ տիր:

—Թալմա զագէթաթընա, Պրանսա հուտուտունու էաղընլարընտա վագը Եա- ըն թարաֆէյնտան վարիտ օլան թէլիլ- կրաֆ մալիլիլիլիլ նէգարէն, մահէլիլիլ մէգ- քիլիլիլիլ, Գարիլիլիլ էլըլիլիլիլիլիլիլ ը- յիսի օլան Սօրթա էաղընլարըն պէ- ֆաթ իթմիշ վէ էլըլիլիլիլ մէգքիլիլիլ իւզէրինտէ սէվգ օլունուն իսրանեա աս- քէրի մալուպ օլարագ կէրի շէլիլ- տիլիլիլիլիլիլ, էլըլիլիլիլիլ մէրգուճէ հալէա էվլէլիլ մէվգըլարընը թէրք իթմէլիլիլիլ տիր: Մուհարէպէտէն սօնրա, էլըլիլիլիլ, խալիլ էրըպ է- լէ միւհիլիլիլիլիլիլ իթմիշ տիր:

Նալարա թարաֆարընտա վագը լաղարը զասապասընա ալթըլ նէ- ֆէր Գարիլիլիլ հիւճուճ իտէրէք, կէօմ- իլիլ վէ սալիլ միլիլ էպիլիլիլիլիլիլ զապիլ իթտիլիլիլիլիլիլ ճիհէթլէ, մէմու- ըրիլիլիլ ճիւլիլիլիլիլիլիլ Պրանսա հուտուտուն- նա ֆիլիլիլ իտէրէք իլէլա օլունուլար տրը:

Պոնիլիլիլիլ զագէթաթըն, Գարիլիլիլ թարաֆէյնտան լոնտրատա վագը Գար- լիլիլիլ գօմիլիլիլիլիլ կէօնտէրիլիլիլ մէք- թիլիլիլիլ մահէլիլիլիլ նէգարէն, Գարիլիլիլ- լիլիլ, Պրանսատան մուլիլիլիլիլ թալապ իթմէլիլիլիլ իմիլիլիլիլ:

—Իլըլ զագէթաթըն ըրիլիլիլիլիլիլ նէգարէն, Ալմանեա ասքէրի Պրանսա թօրաղընը թէրք իլիլիլիլիլիլիլիլ անտէ, Պոնաթարթ թարաֆաթարընըն, ճիւլ- հուրիլիլիլիլիլ լաղլիլ իլին, հիւճուճ ի- տէճէլիլիլիլիլ մէմուլիլ գալիլ իմիլ:

—Մաճարիլիլիլիլիլ պիր պանգա թէլիլիլ օլունուպ, վէ պու պանգա- նըն մէվլէլիլ թէտուլ իլիլ վաղ իտէ- ճէլիլ պանգա քեաղըլարընըն, քիլի- սէլիլ արաղիլիլ թէճմիլիլ օլարագ զարըլըլ կէօթիլիլիլիլիլ իլարաճը խուտուտունը, Մ. Մէլիլ, մալիլիլ նաղը- ղընտան իսթիլիլիլիլիլ իթմէլիլ իւզէրինտէ, քիլիլիլիլիլիլ արաղիլիլիլ, Ալթարա տէ- էունը ֆալիլիլիլիլ պիլէ վիլիլիլիլիլիլ, է- հայիլ ըլիլիլիլիլիլ կէօթիլիլիլիլիլ քիլիլիլիլիլ- սէն, իլիլիլ հուսուլէ կէլիլիլիլիլիլիլիլ մալիլ նագըրը պէհան իթմիշ տիր:

ՉՈՒՅՑԻՒՆԻ ԹԱՀՐԻՐԱԹ

... 85ր .

Շատերը կրեն, թէ բնութիւնը յարեւել զՀայաստան, և յարեւմտ Չուրիցեր համանման ստեղծեր է: Ստուգիւ Հայաստանի պայծառ երկնից ներքեւ սնող ոգի մը, նորա մշտադաւար դաշտերու, բարձրաբերձ սարերու, հիւրընկալ գաւազներու մէջ ապրող երջանիկ ոգի մը՝ եթէ որ մը զայն թողլով յայլուր չըլլա՞յ, թերեւս գեղամըշակ Հելուետիան կընտրէ հաւասար իւր հայրենեաց, և բազմամեայ տարագիրն թափառայած՝ ջերմեանդն գգուէ զայն թէ «հա՛մ Հայաստան»:

Այս վերջինն հաստատելու համար, ամեն ակներեւ առարկայ ներթ մ'է և փորձ մը, ազնիւ տէր, զորս գրելու համար երկար ժամանակի պէտք կայ, և ես գոհ կը լինիմ եթէ կարենամ երբեմն ծանօթութիւններ տալ ձեզ: Այս անգամ «Յուրազի քաղաքացւոյ և օտարականաց ՚ի Յիւրիս» անուն գրքի մը վրայ քանի մը խօսք գրել կուզեմ որն որ կարծեմ անօգուտ չհամարուիր:

Մասին քանի մը թերթերուն մէջ ազգային ապագայ դրամադրուի մը կազմելու և նովու վիճակագրութիւն մ'ալ ունենալու նկատմամբ այլ և այլ յօդուածներ կարդայի, ամենքն ալ նպատակաւոր և գաղափարալից սոյն առաջարկութեան: Իւր ինչու՞ աղբիւս չլինին, մինչդեռ Չուրիցեր աւելի կատարելագործուածն կընէ, միթէ մենք գոնէ զգե՞նուս քանակութիւնը չենք կորոլ որոշել: Բաց յայնցանէ, որք ամենուն գիտցածն են, թէ զանազան վիճակագրութիւններ, բնակչաց, կենդանեաց, դպրոցներու, և այլն, և այլն բազմաթիւ են յերոպա և հետեւաբար ՚ի Չուրիցեր, կայ նաև վերոյ յիշեալ գիրքը, զորն որ իւրաքանչիւր գաւառ առանձինն ունի և վիճակագրութիւն մ'է հետեւեալ կերպով: Չորս տարին անգամ մը կը հրատարակուի և կը շարունակէ ա. բ. գ. ի կարգով քաղաքին բնակչաց ընդհանուր մականունը, թէ տար և թէ կին, նոցա ծննդեան թուականը, ամուսնութեան թուականը, բնակած թաղը, փողոցը, տան թիւը, տունը իւր սեպհակաճութիւնն է թէ ոչ, քանի յարկ է, տեսարանը ինչպէս է, ո՞ր յարկը կը բնակի, տան մէջ ուրիշ վարձկան ունի՞ թէ ոչ, ո՞րչափ տունն է ՚ի վեր քաղաքացիութեան իրաւունքն ստացած է, կամ հայրը, հա՞ւր քաղաքացի (1) եղած են թէ իւր քաղաքացիութիւնը երկար ատենէ ՚ի վեր սկսած է, թէ ինչ արհեստով կ'ըբաղիւ Հայ

(1) Քաղաքացիութեան իրաւունքն է՝ ընտրողութեան իրաւունքը, եկեղեցին, դպրոցը, ազգային հաստատութիւններ, ազգային մանաւոր պաշտպանութիւնները, տկարութեան կամ խեղճութեան մէջ անոր խնամքը վայելել, զորս ստանալու համար մանաւոր պարտաւորութիւններ կան ՚ի ընդէ:

ը, մայրը, եղբայրը, քոյրը, ծնողաց եղբայր կամ քոյրերը ո՞րք են, որոնց միայն անունը գրելով գրքին նոյն երեսին մէջ ցուցած է թէ ո՞ր տեղնոցա վրայ սոյն մանրամասնութիւնը ըրած է, քոյրն էն թէ ոչ, կրկն անմանացած են թէ ոչ և երբ, Եթէ այլի է այլը կամ կինը, հանգուցելոյն վրայ մասնաւոր ծանօթութիւն կ'ուտայ թէ երբ, ո՞ւր, ինչ հիւանդութենէ և քանի՞ տարեկան մեռած է, թէ, որովհետեւ տարիքը արդէն յայտնի է, նշանուած է, թէ՛ բաժանեալ է ամուսինէն (1): Քանի՞ գաւառ ունի, ո՞րչափ աղջիկ կամ մանչ, դարձեալ նոցա անունները, տարիքը, թոռները, հարսերը և փեսաները, նոցա ամուսնութեան թուականը և նոյնպէս մասնաւորաբար ո՞ւր տեղ նոցա վրայ խօսուած լինիլը. աները, զոքանքը, աներձագը, քենին, քենայրը ևն. ևն. մէկ խօսքով իւրաքանչիւր սերնդին մանրամասն պատմութիւնը, նոցա վիճակը, կացութիւնը ներկայացնող և ինչպէս ըսի ամէն չորս տարին անգամ մը հրատարակուող այս գիրքը կարծեմ բաւական մեծ աշխատութիւն կը պահանջէ ճշտի ՚ի յոյս անելու համար, քանի է արդէն իւրաքանչիւր գաւառ անանձինն այդ գործը այնչափ դիւրացուցած է որ՝ այնուհետեւ ընդհանուր վիճակագրութիւն մը պատրաստելը քիչ աշխատութիւն կը պահանջէ, մանաւանդ թէ իւրաքանչիւր արհեստաւորներու, վաճառականներու, վարժապետ, աշակերտ, գործաւոր ևններու, քանակութիւնն ալ արդէն տեղանքն գումարուած և նոյն գրքին մէջ գրուած են:

Արդ՝ ցաւալի հ կատարութիւն մը կայ մեր մէջ որ ժիշտ յառաջագիմութիւն, գիտութիւն, եւրոպական լուսաւորութիւն և այլն գոչելու ատեննիս մեր բնտուած առարկայներէն այնչափ հետու գտնուիք որ մինչև անգամ չգիտնանք թէ քանի՞ Հայ կայ, ո՞ւր Հայ կայ, ո՞րչափ դպրոց, եկեղեցի, վաճառական երկրագործ և այլն կայ: Անշուշտ պէտք է զայս գիտնանք, սորոինք նաև ուրիշ ազգերը որ կարենանք բաղդատուել թէ ինչ են մեր թերութիւնները և ինչ միջոցներով կրնանք զանոնք լրացնել, առանց որոյ յերաւի, շատ զարմանալի կը լինին շատերուն գոռու՞մ գոռումները թէ եւրոպան սանկ նանկ է, իսկ մենք խեղճ ենք: Ես երբէք չեմ կրնար համոզուիլ թէ մեր յետագիմութիւնը որ մասերու մէջ է, մինչև չգիտնամ թէ հարստահարեալ երկրագործ Հայը քանի՞ ել, ձի, գոմէշ, այգի, արա և այլն ունի, ո՞րչափ կը ցանէ և ցանածէն ո՞րչափ կը հնձէ, որչափ քերտին կուտայ, որչափ չոր գածի, տա՞ջնորդ Ս. Հայր (բացառութեամբ) և այլ սոյս անասկ յօվնտակիչներու կուտայ:

Այս պէտք է որ՝ այն ամենքը առանձինն իրենց վիճակագրութիւնն ունենան, որպէս զի այն ատեն բաղդատենք զմեզ եւրոպայի հետ և կարենանք շոյափելի փաստերով տեսնել մեր խեղճութիւնքը: Յաւալին այն է որ՝ իւրաքանչիւր գաւառ իր ունեցած յառաջագիմութեամբ կամ յետագիմութեամբ կը հետևյո՞նէ բնդհանուր Հայութեան զորոգացման վիճակը, այն

(1) Կնաթողութեան և կրկնամուսնութեան հրաման կայ ընդհանրապէս բոլոր քաղաքացի մէջ: Ըստ օրինի և ըստ պայմաններու թէ՛ եկեղեցական և թէ՛ բողոքական ամուսնութեամբ պատկանողներուն:

պէս որ գործող վարչութիւնը մեծաւ մասամբ Պոլիսով զբաղած կամ աւելի ստոյգն բերով՝ երբ ժողովուրդը Պոլսոյ մէջ բարեկարգ դպրոցներ, թատրոն, խօսարան, հանդէսներ և այլ յառաջադիմական առարկայներ կը տեսնէ՝ ամբողջ ազգը երջանիկ կը կարծէ, կարծիք մը ապակեղրոնացում քարոզելով, ժողովուրդի պիտոյքն հոգալու պաշտօնը իրեն կը յանձնէ, բայց ժողովուրդը կեդրոնէն ամեն բան սպասելու տղայական յուսով կեցած կամ բոլորովին ննջած, շատ մեծագոյն մաս մը, գրեթէ համայն գիւղացի Հայը, որ՝ ամեն դասերէն բազմաթիւն է, մինչև անգամ՝ չը գիտեր թէ ինչ բանի պէտք ունի և թէ որո՞ւ կրնայ կամ պարտաւոր է իր ցաւը յայտնել, և անո՞ւ այդ վիճակին մէջ ապրող ժողովուրդէ մը երբէք չ'է կարելի սպասել ձգտումն յառաջադիմութեան: Ուստի լաւագոյն է ազգին ամբողջութեան դաստիարակութիւնը խորհիլ և գործադրել որ՝ մեզ համար անպատճառ կեդրոնին օգնութեանը պէտք կայ, քան թէ սնտոյի յոյսերով մէկ կամ երկու քաղաքի վրայ պարծիլ:

Գիրք ապելը դպրոց բանալ կ'արժէ՞ կըսէր վսեմ. Օտեան էֆէնտի, որոյ մէջ կ'երեւայ նաև թէ դպրոցը մարդկութեան ամենակարեւորագոյն պիտոյքներէն առաջինն է, որոյ ճշտութիւնը աշխարհ հաստատած է արդէն, սակայն չորս հինգ տունէ բաղկացեալ գիւղի մը համար իսկ դպրոց բանալ համայն ազգը լուսաւորել ըսել է, զի ինչպէս որ շատ բաներու մէջ զերկու պայիս մեղ օրինակ կը բռնենք, կարծեմ՝ ամենէն աւելի այս մասին պէտք հետեւինք անոնց ուր մանաւանդ Չուրիցեր ամին ծնողք պարտաւորեալ են իրենց զգաւորները ցիւղնաստան ամօղովորական դպրոց խրկել ուր՝ մարդէակին պէտք եղած նախնական գիտութիւնները ուսանելէն ի գատ մասաւորաբար կ'ուսանի տղան «Հայրենագիտութիւնը» յայնքն ազգային պատմութիւնը, աշխարհագրութիւնը մանրամասնաբար, ծագումը, կեանքը, վարքը, կացութիւնը մէկ խօսքով ամբողջ հայրենի աշխարհը իւր բնակած տան պէս կուսանի և հարեանսիրական զգացումը, եթէ չ'ունի, գոնէ կստանայ, որով իր հայրենեաց ոչ թէ միայն անօգուտ չըլլար այլ նաև օգտակարագոյն կը հանդիսանայ:

Ուրեմն երբ բնութիւնը Հայաստանի և Չուրիցերից համանման դիրք մը տըռած է, և գիտութիւնը սոցա մէջ ահագին տարբերութիւն մը դրած, յայտնի է թէ ժողովուրդն ըրած է զայս և ոչ թէ ուրիշ ոք: Բայց թէ արգեօք Հայ ժողովուրդը չ'ընէր, չէ՞ կարող և կամ ինչու և թէ այդ ժողովուրդներուն մէջ ինչ տարբերութիւնք կան, այդ երկուք խօսքերու կը կարօտի և ես ուրիշ առթի կը թողում զայն:

Մեզմէ շատերը ցնծութեամբ կը յափշտակուին, երբ կը լսեն և կը կարդան թէ Հայաստան դրոշման ունէր իւր ծոց, թէ Հայաստան անթիւ քաղաքործութեանց և Աստուածային դործոց տեղին և հանդիսատեսն եղած է, թէ Հայաստան պայծառ երկինք, յուսովի երկիր, մշտադաւար դաշտեր ևն. ունեցեր է և ունի, բայց դեռ քա ամենքը այժմ իւթօրիններ են, զի դրոշմաւոր, երանութեան և զուտրճութեան այդ վսեմապանծ այգին, ո՞հ

այգեպանաց ծուլութեան, յիմարութեան և ոմանց չարութեան պատճառաւ գոյցան յափշտակեցին իրմէն, իսկ եթէ այդ երեւակայեալ դարստին իրականը բնտուես, ազնիւ Տէր, շատ խիստ շատ կը գտնես աստ, զի գիւղացին, երկրագործը, պալատի պէս տներ ունի, տյգիլի մը արդիւնքով ընտանիք կը պահէ, նա կրթեալ քաղաքացի մ'է երբ պէտք ըլլայ, նա հաւասար է ամեն տեղերու մէջ, հասարակաց համարուած ամենայն տեղեր բաց են իւր համար, խտր չկայ հարուստի և աղքատի մէջ, աշխատութիւնը ծանրաբեռնած չ'է իւր վրայ, անասնոց պաշտօնը աստ մարդը չ'կատարեր, ինչպէս մեր խեղճ համալսելու պաշտօնը՝ շուներուն կատարել կուտան աստ, կիրակի օրը նա գիւղացի չ'է, ամենապարզ և բոլորովին անպատճոյզ զգեստներով իշխան մ'է աստ գիւղացին: Իսկ քաղաքացին բնատարբերութիւն չ'ունի անկէ: Երկրին մէջ, տունին չորս կողմերը փոքրիկ պարտէզներով չըլլապատուած ձեռք մը հող չկայ անմշակ և մեր Հայաստանի ընդարձակ դաշտերու չ'արտադրած արդիւնքը աստ փոքրիկ պարտէզէ մը կ'ստանայ, զի այն փոքրիկ պարտէզի արդիւնքով կ'ապրի: Արդ ո՞վ է յանցաւորը կամ պատճառը որ՝ մենք չենք կարող սոցա պէս լինիլ. այդ դու ալ գիտես, բայց և այնպէս շատ կան պատճառներ զորս քաջ գրիչներու կը թողում գրել և ես անձկանօք կ'ողջուեմ զքեզ, ազնիւ Տէր:

Պ. Գրեկեան
25 մարտ 1873 ՚ի Յիւրիս

Յ. Գ. Այս տեղի Հայոց վրայ միայն հետեւեալը կը գրեմ՝ ձեզ որ՝ տեղույս «Նոյն Յիւրիսի Յայրենի» անուն թերթի 152րդ թուով հրատարակուած էր:

«Ասկէց հինգ տարի առաջ Ռէթըրապուրկէն քանի մը Հայեր, Հայ երիտասարդ մը (Պ. Պէկնադարեան) խըրկած էին Գիւսանաթի մանկավարժական դպրոցը վարժապետ պատրաստելու: Յիշեալ երիտասարդը եռամեայ ընթացքէն ետքը Աղէքսանդրապոլի Հայոց երկսեռ դպրոցին 200 ի չափ աշակերտաց տեսուչ կուլուեցաւ:

Ի վերջոյ նոյն Հայերէն մին ինչան գոհունակութեան և երախտագիտութեան, սոյն դպրոցի տնօրէն Պ. Պէրիգին, հայկական ոսկերչութեան արգասիք մի ծանրագին ոսկի բաժակ ընծայեց, որոյ վրայ Գիւսանաթէն և Հայերէն ընդունողին և ընծայողին անունները գրելով: Քանի մ'օր առաջ միւսնոյն նպատակաւ հինգ երիտասարդք ևս խրկած են, որոնց հետ միանալով կ'Պոլսոյ Հայոց պատրիարքին եղբորորդին, ըստ փափաքանաց նորին սրբազնութեան, վեց եղած է նոյն դպրոցի Հայոց թիւը այժմ:

Այս առթիւ կ'աւելցնենք նաև թէ Յիւրիսի և նորա շրջակայից մէջ 24 Հայ երիտասարդք կան ուսանողս:

Նոյն
ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԻՍԻ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍՅԱՆ
Հարկատա Բէնճշմայի բազարնոտ
Ն. 29 իստի ետանուտ